Sfântul
Ioan Gură de Aur

Cuvânt al [Sfântului Ioan Hrisostom] cu privire la săptămâna de la jumătatea [zilelor] de post [ale Păresimilor]*

Traducere din limba greacă veche de Dr. Andrei Ion-Popescu.

Binecuvântat este Dumnezeu Care hărăzește pentru cei care se luptă cu postul să contemple și premiul [oferit la] jumătatea [perioadei] de înfrânare, fiindcă, iată ne aflăm în fața ușilor de la jumătatea cursei Postului [Păresimilor]. Din moment ce, cu siguranță, ne-am întărit până acum cu ajutorul lui Hristos, Cel Care întocmește și răsplătește luptele [cele duhovnicești], să îndrăznim și pentru cealaltă jumătate a luptei postului. Deja, cu harul Domnului, am ajuns la jumătatea scării care ne conduce la Cer. Să scăpăm cel puțin de păcate, nu doar pe jumătate, ci în întregime.

Așadar, suntem în apropierea premiilor. Prin urmare, să persistăm în luptele [ce au loc în arena postului]. Într-adevăr, darurile duhovnicești ale încercărilor[1] [postului] deja strălucesc, cununile de sudoare ale atleților împrăștie raze de lumină, lucrurile greu de înțeles ale luptelor [postului] sunt puse din înălțimea Cerului în fața [postitorilor], lucruri pe care Hristos, Cel Care întocmește și răsplătește luptele [cele duhovnicești], le împarte în funcție de biruința celor ce luptă în arenă. [Hristos] ne întărește de sus pentru [a ne păstra] intensitatea postului, și făgăduiește că dă din cer daruri duhovnicești [luptătorilor] care se nevoiesc cu postul. Prin urmare, să nu ne descurajăm în lupte, ca să câștigăm cetatea purtătorilor de cunună [care s-au nevoit] cu postul. Într-adevăr, cei care se hrănesc cu postul traversează cerul, [iar] cerul îmbrățișează pe cei care își iau modele dintre îngeri, căci conduita celor care postesc este cerească. Fără îndoială că postul îi mută pe oameni de pe pământ la ceruri, îi ridică la starea îngerească, îi pregătește ușor pentru călătoria de pe pământ la cer, și îi înfățișează aproape de Însuși Împăratul Ceresc, dăruindu-le bucuria bunătăților nemuritoare. Cu siguranță, fraților, minunea este un lucru străin

*Traducerea am realizat-o după Sfântul Ioan Gură de Aur, *Εἰς τὴν μέσην ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν [In mediam hebdomadam jejuniorum]* în PG 59, col. Patrologiae cursus completus (series Graeca) 59, Paris, 1857-1866, 701-704.

1 Gr. σκάμμα -ατος, τό are un înțeles propriu, de șant sau arenă, iar ca sens figurat poate fi reperat și prin încercare, probă, instruire etc. Cf. Franco Montanari, „σκάμμα» în: *The Brill Dictionary of Ancient Greek*, Brill, s.l., 2015 și G. W. H. Lampe (ed.), "Σκάμμα," în *A Patristic Greek Lexicon*, The Clarendon Press, Oxford, 1961, 1235.

de sârguința noastră, căci niște copii sunt antrenați cu bărbații [duhovnicești], niște femei concurează cu bărbații, firea cea slabă femeiască se îmbărbătează în vederea cursei [postului].

Proba postului este un lucru [ce ține de exercitarea] libertății pentru cei care-[l] doresc, fiindcă Hristos, Răsplătitorul cel îmbelșugat în lupte, așteaptă[2]. Să ne grăbim și spre lupta de mijloc a postului. Nimeni să nu dezonoreze această luptă duhovnicească. Nimeni să nu dezerteze de la aceste lupte duhovnicești, pentru că vrăjmașul a fost lăsat fără de îndrăzneală. A fost lipsit de folosul bătăliei sale. A fost biruit prin judecata lui Dumnezeu. Este rob din moment ce a fost învins. A fost alungat prin post, [și] cu toate că râdea, a fost aruncat la pământ de niște copii, primind din partea lor umilința de moarte a rușinii. În consecință, să nu se relaxeze nimeni, fraților, chiar dacă se află la mijlocul Postului [Mare]. Nimeni să nu neglijeze încercările de la jumătatea [postului], fiindcă noblețea noastră duhovnicească este surparea aceluia. Dacă cineva luptă fără vlagă într-o bătălie, pe acela îl întărește. Dacă cineva dintre noi se luptă fără vigoare, pe acela îl face puternic. Din acest motiv să stăm cu curaj în luptă, ca împotrivă-luptătorul să cadă într-o și mai mare măsură. Să ne lepădăm de dorința de a consuma carne. Să suportăm cu răbdare puținul [postului], ca să primim har nemuritor.

Într-adevăr, Adam a mâncat și a fost osândit la moarte. Ilie a postit și a fost convins [că se vor încuia] zăvoarele cerului. Noe a băut și mintea sa a suferit schimbare. Enoh a dus o viață ascetică și a fost mutat [la cer] de către îngeri. Faraon s-a îngrășat și a fost înghițit cu carele în mare. Moise a postit și a supus marea, devenind făuritor de noi ziduri din natura fluidă a apelor și, după ce a pregătit poporul să meargă în pământ străin, cu piciorul gata de luptă, a dat marea la o parte.

Eva s-a împărtășit de o mâncare nelegiuită [παρανόμου] și, începând cu ea, toți sunt predați morții. Stăpânul născut din Maria s-a ținut departe de mâncarea legiuită[3] [ἐννόμου] și pe toți i-a eliberat de osânda morții. Pomul [cunoștinței binelui și răului] din Rai a fost o gustare a morții, fiindcă Dumnezeu a zis: „În ziua în care veți mânca din el, cu moarte veți muri”[4].

Lemnul Crucii este înfrângere a morții, deoarece de acolo țâșnea viața cea nemuritoare. Tâlharul a trecut de pe cruce în paradis. Mâncarea din pomul [cunoștinței binelui și răului] aflat în Rai este un rod al invidiei [șarpelui], iar împărtășirea din rodul Crucii este distrugere a invidiei. Dacă Adam ar fi postit, nu ar fi fost osândit la moarte, nu ar fi fost alungat

2 Literal: „stă”, „este așezat” sau „rămâne calm”.

3 Se observă jocul lexical dintre cei doi termeni folosiți în acest context de Sfântul Ioan Gură de Aur: παράνομ-ος, ον vs. ἔννομος, ον.

4 *Facerea* II, 17.

Mâncarea din pomul aflat în Rai este un rod al invidiei, iar împărtășirea din rodul Crucii este distrugere a invidiei. Dacă Adam ar fi postit, nu ar fi fost osândit la moarte, nu ar fi fost alungat din pricina trufiei sale necontenite, nu ar fi fost azvârlit din cauza întinării. Într-adevăr, dumnezeiasca Scriptură zice că „Dumnezeu l-a zidit pe om pentru nestricăciune...”

[din Rai] din pricina trufiei sale necontenite, nu ar fi fost azvârlit [afară] din cauza întinării. Într-adevăr, dumnezeiasca Scriptură zice că „Dumnezeu l-a zidit pe om pentru nestricăciune; dar, din invidia diavolului, moartea a intrat în lume”[5]. Însă, Hristos a venit, „Pacea noastră, sfărâmând peretele despărțitor al zidului, vrajba în trupul Său, a răstignit înscrisul păcatului prin Cruce, desființând zapisul datoriei morții scris împotriva noastră”[6]. Și Pavel strigă: Hristos ne-a răscumpărat pe noi din blestemul legii, făcându-se pentru noi blestem[7]. În consecință, fraților, să-L răsplătim după putere pe Binefăcătorul. Să-L cinstim cu mici oboluri pe Cel bogat în milă.

Stăpânul nostru pentru noi a fost răstignit și, în consecință, să-l hrănim pe săracul creat după chipul Lui. Acela a avut de-a face cu moartea, ca pe noi să ne elibereze de moarte. Noi să salvăm cu ajutorul Lui de la foamea [aducătoare] de moarte, prin mici oboluri, pe cei asemănători cu noi. Cu siguranță, El Însuși este cel care primește prin cei săraci ceea ce se oferă. Deci, omule, îndreptându-ți privirea către Stăpânul care primește [obolul tău] prin acela, nu trece pe lângă un sărac atunci când întinde mâna, ci să-ți fie mâna săracului cădelniță pusă înainte în piață, fiindcă are, în loc de foc, cărbune care risipește de tot foamea. Așadar, să aruncăm în loc de tămâie două monede și să umplem cerul de mireasmă, ca să auzim din ceruri pe Iisus atunci când strigă: „Întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut”[8]. Lui I Se cuvine slava și puterea în vecii vecilor. [Amin].

5 *Înțelepciunea lui Solomon* II, 23-24.

6 *Efeseni* II, 14-15.

7 *Galateni* III, 13.

8 *Matei* 25, 40.